

Исро ва Меърож мўъжизаси (биринчи мақола)

13:30 / 07 февраль 4315

Пайғамбаримиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг сийратларини яхши билиш ва ўрганиш барча мўмин-мусулмонларга лозим амаллардан биридир. Зеро у зоти бобаракотнинг кенг қиррали ҳаёт тарзлари, Ислом даъвати йўлидаги жиддий саъӣ-ҳаракатлари ва бу йўлда тортган азобу-уқубатлари, ранжу аламлари, доимо Аллоҳ таолонинг раҳматидан умидвор бўлишлари барча мусулмонларга ўrnak ва юксак ахлоқ намунасиdir.

Пайғамбаримиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васаллам муборак ҳижратларидан бир оз вақт муқаддам ташқи ғанимлардан ҳимоя қилган амакилари Абу Толиб вафот этди, сўнгра ички дунёларининг суянчиғи ва барча фарзандларининг волидаси Ҳазрати Хадича онамиздан айрилиб қолдилар. Бу ҳам етмагандек Макка мушрикларининг жафолари ниҳоят даражада кучайиб, ҳатто Тоиф шаҳридаги айрим нодонлар Расууллоҳнинг даъватларини қабул қилиш ўrнига, адоват йўлини тутиб, қаттиқ руҳий ва жисмоний азоб бердилар. Аммо Набий алайҳиссалом оғир ва аянчлилаҳзаларда ҳам ўзларига қарши кишиларга ҳидоят сўраб дуо қилдилар. Аллоҳ таоло ўзининг ҳабиби Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга тасалли бериш ва мусибатларга сабр қилганликлари учун Илоҳий мукофот

- Истро ва Меърож мўъжизаси билан тақдирлади.

Биз умматлар энг аввало Истро ва Меърож нима эканини тўла тушуниб олмоғимиз лозим. Шунингдек, беш вақт намоз Истро кечаси Меърожда фарз қилинганига барча уламолар яқдилдиirlар.

«Истро» сўзи, луғатда «кечанинг бир қисмида сайр қилиш, юриш»ни англатади.

Шариатда эса Аллоҳ таолонинг кечалардан бирида Ҳазрати Мұҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламни Масжидул Ҳаромдан Масжидул Ақсога сайр қилдиришига айтилади. Яна шуни ҳам таъкидлаб айтиш лозимки, Истро ҳодисаси туш эмас, руҳий сафар ҳам эмас, балки Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳам жасадлари, ҳам руҳлари ила қилган сафарлариidir. Агар туш ёки руҳий сафар бўладиган бўлса, бу воқеанинг мўъжизалиги қолмас эди.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламни кечаси Масжидул Ҳаромдан Масжидул Ақсога сайр қилдиришдан мурод, Аллоҳ таоло у зотга оят-мўъжизаларни кўрсатишдир. Дарҳақиқат, бу ҳодиса асносида, хусусан, Меърожда Аллоҳ таоло Ўз бандаси ва Пайғамбари Мұҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга кўпдан-кўп мўъжизаларни кўрсатди.

Аллоҳ таоло ким нима деганини эшитувчи, ким нима қилганини кўриб-билиб тургувчи Зотdir.

Мұҳаддислар ривоят қилишларича, Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам Хуфтон намозидан сўнг Умму Ҳониъ бинти Абу Толибнинг уйида ухлаб ётганларида, Истро ҳодисаси бошланди. Ўша кечаси Байтул Мақдисга Буроқ номли ҳайвонга миниб бордилар. Сўнгра у ердаги катта харсанг тош устида турганларида Меърожга кўтарилилар. Ҳозирда ўша тош устига қубба - гумбаз қурилган, думалоқ бино шаклидаги суратлари бутун дунёга тарқатилган. Кўпчилик билмасдан, уни Масжидул Ақсо деб тушунадилар.

Анас розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга истро қилдирилган тунда у зотга юганланган, эгарланган Буроқ келтирилди. У типирчилаб берди. Шунда Жаброил унга:

«Мұҳаммадга шундай қиласанми?! Сенга Аллоҳ учун ундан қўра мукаррамроқ бўлган одам минмаган-ку!» деди.

Уялганидан уни тер босди».

Изоҳ: Буроқ – Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам Исро кечаси мингандан уловнинг номи. Унинг номи «барқ» – чақмоқ сўзидан олинган ва жуда тез юрганлиги учун шу ном билан аталган.

Бурайда розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Байтул Мақдисга етганимизда Жаброил қўли билан ишора қилиб, тошни ёрди ва унга Буроқни боғлади», дедилар».

Иккисини Термизий ривоят қилган.

Шарҳ: Мазкур тош Байтул Мақдиснинг харсанги эди. Буроқ ўша тошга боғланганича турди. Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам меърождан тушиб, уни миниб, Маккага етиб бордилар.

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қурайш мени Исро ҳақида ёлғончи қилганида ҳижрда (Каъбанинг ёнидаги бўшлиқда) турдим. Аллоҳ менга Байтул Мақдисни кўрсатди. Мен унга назар солиб туриб, уларга унинг белгиларини айтиб бердим», дедилар».

Икки шайх ва Термизий ривоят қилганлар.

Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам умрларида ҳеч Байтул Мақдисни кўрмаган эдилар. Исрода кўрганларининг эртасига кофирлар у зотни ёлғончи қилиб, Исрога борганларига ишонмаганлар. Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Байтул Мақдиснинг белгиларини васф қилиб берганлар ва бу Исро ҳақидаги даъволарига далил бўлган.

(Давоми бор)

Манбалар асосида Хуршид Маъруф тайёрлади